

فصل چهارم هندسه و استدلال

مای درس
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

Hasan.Roshangar@gmail.com

نمونه سوال امتحانی

چند فرمول کاربردی

تعداد نقاط $\times ۲ =$ تعداد نیم خطها روی یک خط راست

تعداد نقاط = تعداد نیم خطها روی نیم خط

$۰ =$ تعداد نیم خطها روی پاره خط

تعداد پاره روی روی یک خط = $\frac{(۱ - \text{تعداد نقاط}) \times \text{تعداد نقاط}}{۲}$

$۲ \div (۳ - \text{تعداد اضلاع}) \times \text{تعداد اضلاع} =$ تعداد قطرها در چند ضلعی ها

$(۳ - \text{تعداد اضلاع}) =$ تعداد قطرها که از یک راس می گذرند

تعداد زاویه ها بین n نیم خط هم مبدأ = $\frac{n(n-1)}{۲}$

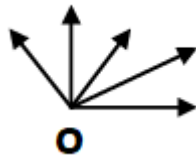
www.my-dars.ir

۱- درستی جملات را با ✓ و نادرستی آنها را با × مشخص کنید.

- (الف) مکمل زاویه‌ی ۳۵ درجه، ۱۴۵ درجه است
- (ب) از دو نقطه فقط یک خط راست می‌گذرد.
- (ج) از هر نقطه بیشمار خط راست عبور می‌کند.
- (د) وقتی شکلی را روی صفحه انتقال می‌دهیم تصویر بدست آمده مساوی و هم جهت شکل اولیه است.
- (پ) به چند ضلعی که دست کم یک زاویه بزرگتر از 180° داشته باشد چند ضلعی محدب می‌گوییم.
- (ث) با سه پاره خط به طول‌های ۴ و ۷ و ۶ سانتی متر نمی‌توان یک مثلث رسم کرد.
- (خ) سه ضلعی منتظم، مثلث متساوی الاضلاع نام دارد.
- (ذ) مستطیل یک چهار ضلعی منتظم است.

۲- جاهای خالی را با عدد یا کلمه مناسب پر کنید.

- (الف) اگر روی یک خط ۵ نقطه قرار دهیم، ..... نیم خط و ..... پاره خط بوجود می‌آید.
- (ب) به چند ضلعی که دست کم یک زاویه بزرگتر از 180° درجه داشته باشد، چند ضلعی ..... گویند.
- (پ) به چند ضلعی که دست کم یک زاویه کوچکتر از 180° درجه داشته باشد، چند ضلعی ..... گویند.
- (ت) در هر مثلث مجموع دو ضلع از ضلع سوم ..... است.
- (ج) مجموع زاویه‌های داخلی هر مثلث برابر ..... درجه است.
- (ح) در دو شکل هندسی هم‌نهشت اجزای متناظر دو به دو با هم ..... هستند.
- (خ) در شکل مقابل ..... زاویه وجود دارد.

(د) چهار ضلعی منتظم ..... نام دارد.

(ذ) خط که از دو طرف بسته باشد ، ..... نام دارد.

(ر) در دوران ..... درجه به تعیین جهت نیاز نداریم.

(و) مکمل زاویه‌ی 75° زاویه‌ی ..... درجه است.

(ن) اگر مجموع دو زاویه متقابل به رأس 80° درجه باشد ، اندازه‌ی هر زاویه برابر است با ..... درجه.

(ی) اگر یک زاویه تند مثلث قائم الزاویه ای 42° درجه باشد ، زاویه‌ی تند دیگر برابر است با ..... دجه.

(س) دو زاویه که در رأس مشترک و اضلاع در امتداد و خلاف جهت هم باشند ، دو زاویه ..... نام دارد.

۳- گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید.

(۳-۱) در کدام یک از حالت های زیر نمی توان مثلث رسم کرد؟

الف) سه زاویه تند   ب) دو زاویه تند و یک زاویه باز   ج) یک زاویه باز و یک زاویه راست

(۳-۲) با کدام یک از اندازه ها می توان مثلث رسم کرد؟

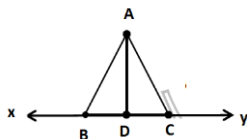
الف) ۳ و ۴ و ۷   ب) ۲ و ۴ و ۷   ج) ۵ و ۴ و ۷   د) ۳ و ۳ و ۷

(۳-۳) اگر $\overline{AB} = \overline{CD}$ و $\overline{EF} > \overline{CD}$ باشد ، کدام نتیجه گیری زیر صحیح است؟

الف) $\overline{EF} = 2\overline{AB}$ ب) $\overline{EF} > \overline{AB}$ ج) $\overline{EF} = \overline{AB}$ د) $\overline{EF} < \overline{AB}$

www.my-dars.ir

(۳-۴) در شکل مقابل چند پاره خط و چند نیم خط وجود دارد؟

الف) ۵ و ۶   ب) ۶ و ۵   ج) ۴ و ۶   د) ۶ و ۶

۳-۵) به چند ضلعی که دست کم یک زاویه ی بزرگتر از 180° درجه داشته باشد، چند ضلعی ..... گویند.

الف) محدب (ب) مقعر (ج) منتظم (د) کوژ

۳-۶) متمم زاویه ای 35° درجه می باشد، مکمل آن زاویه چند درجه است؟

الف) ۶۵ (ب) ۱۳۵ (ج) ۱۱۵ (د) ۱۲۵

۳-۷) مجموع دو زاویه متقابل به رأس 88° درجه است، مکمل هر یک از زاویه ها چند درجه است؟

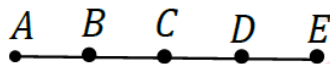
الف) ۹۲ (ب) ۱۳۶ (ج) ۵۶ (د) ۱۳۲

۳-۸) دو زاویه A و B متمم هستند اگر زاویه A دو برابر زاویه B باشد، اندازه ی B چند درجه است؟

الف) ۴۵ (ب) ۹۰ (ج) ۳۰ (د) ۶۰

۳-۹) مثلی که هر ضلع آن 15 cm باشد، اندازه هر زاویه اش چند درجه است؟

الف) ۴۵ درجه (ب) ۹۰ درجه (ج) ۴۰ درجه (د) ۶۰ درجه

۳-۱۰) پاره خط AE به ۴ قسمت مساوی تقسیم شده است. کدام رابطه درست نیست.

www.my-dars.ir

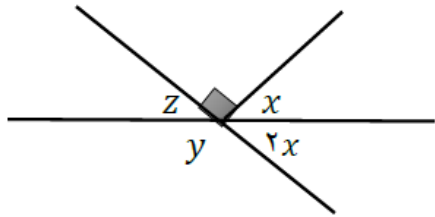
الف) $AB = \frac{1}{3}BE$

ب) $BE = AD$

ج) $AC = \frac{2}{3}BE$

د) $BE = \frac{2}{3}BD$

۳-۱۱ اندازه های زاویه های x و y و z به ترتیب برابر است با:

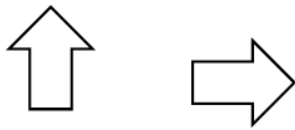

(د) ۴۰ و ۸۰ و ۱۴۰

(ج) ۴۰ و ۱۴۰ و ۸۰

(ب) ۳۰ و ۱۲۰ و ۶۰

(الف) ۳۰ و ۶۰ و ۱۲۰

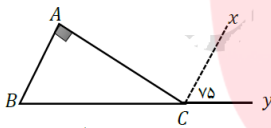
۳-۱۲ نوع تبدیل دو شکل را مشخص کنید.

(د) تقارن

(ج) دوران ۹۰ درجه ساعتگرد

(ب) انتقال

(الف) دوران ۹۰ درجه پادساعتگرد

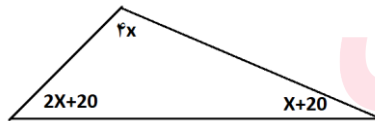
۳-۱۳ در شکل زیر Cx نیمساز زاویه ACy است. زاویه B چند درجه است؟

(د) ۷۰ درجه

(ج) ۶۰ درجه

(ب) ۳۰ درجه

(الف) ۶۵ درجه

۳-۱۴ با توجه به شکل مقابل، مقدار x کدام گزینه است؟

(د) ۴۰ درجه

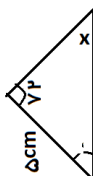
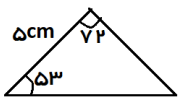
(ج) ۲۰ درجه

(ب) ۳۰ درجه

(الف) ۵۰ درجه

www.my-dars.ir

۳-۱۵ مثلث های زیر هم نهشت اند. اندازه بعضی از ضلع ها و زاویه ها داده شده است. اندازه زاویه x چند درجه است؟

(ب) ۵۵ درجه

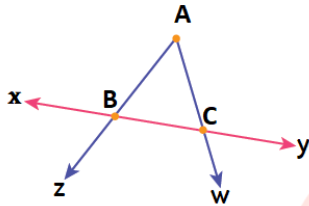
(الف) ۵۳ درجه

(د) ۶۵ درجه

(ج) ۷۵ درجه

سوالات تشریحی

۴- در شکل زیر دو پاره خط ، دو نیم خط و دو خط نام ببرید.

۵- در شکل مقابل پاره خط AF به ۵ قسمت مساوی تقسیم شده است. با توجه به آن تساوی های زیر را کامل کنید.

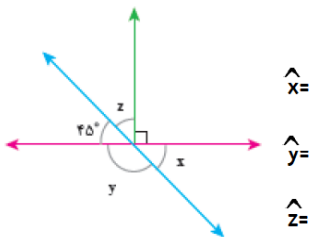
$$\overline{AF} = \square \overline{CD}$$

$$\overline{AE} - \overline{DE} = \square$$

$$\overline{AC} + \overline{CD} + \square = \overline{AF}$$

$$\overline{AD} = \square \overline{AF}$$

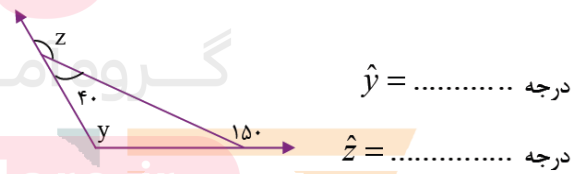
۶- با توجه به هر شکل زاویه های خواسته شده را بدست آورید.

$\hat{x} =$

$\hat{y} =$

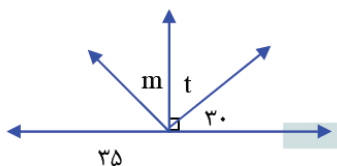
$\hat{z} =$

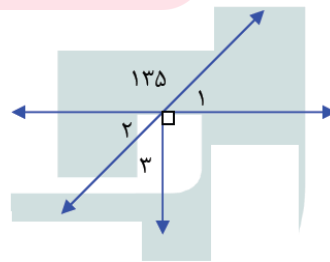
$\hat{y} =$ ..... درجه

$\hat{z} =$ ..... درجه

www.my-dars.ir

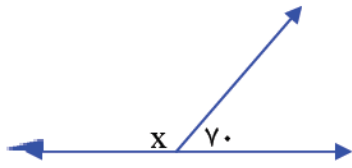
$\hat{m} =$ ..... درجه

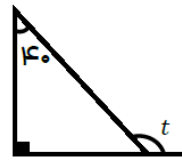
$\hat{1} =$ ..... درجه

$\hat{2} =$ ..... درجه

$\hat{3} =$ ..... درجه

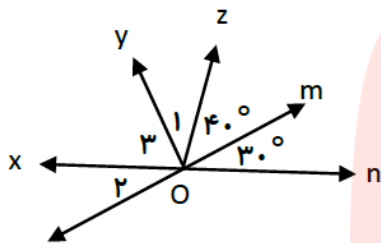

درجه $\hat{x} = \dots$

$\hat{t} = \dots$

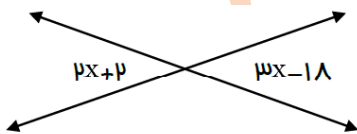
۷- در شکل مقابل oy نیمساز زاویه $\widehat{xOz}$ است. اندازه زاویه های خواسته شده را بدست آورید.

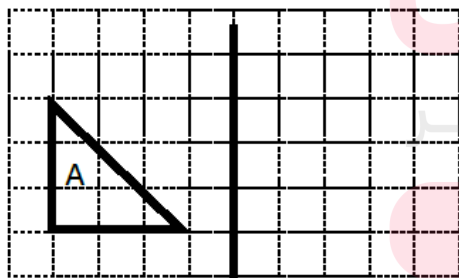
$\hat{1} = \dots$

$\hat{p} = \dots$

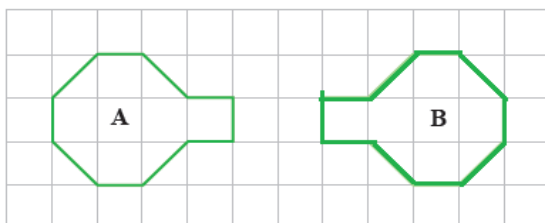
۸- در شکل مقابل مقدار زاویه تند را حساب کنید.

۹- شکل B را طوری رسم کنید که نسبت به خط داده شده تقارن محوری شکل A باشد.

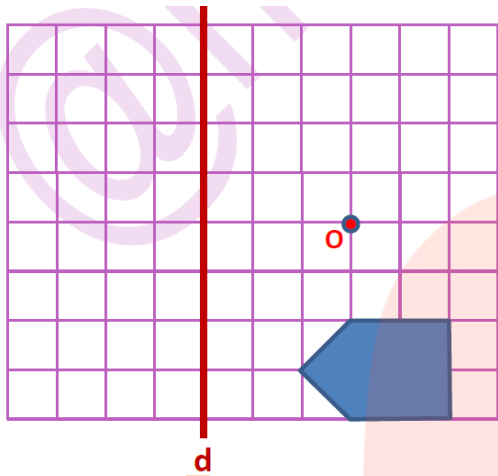

۱۰- در شکل زیر، با دو تبدیل می توان A را بر B منطبق کرد این دو تبدیل را نام ببرید.

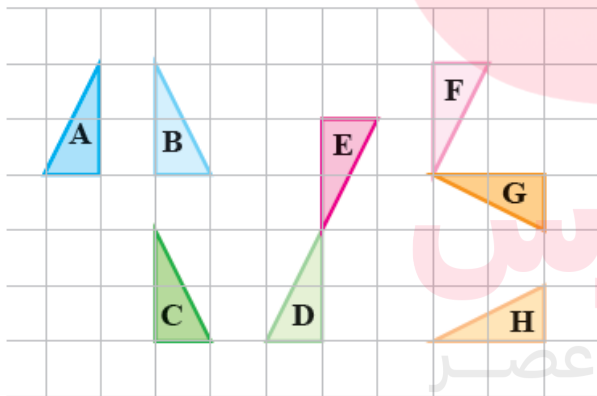

۱۱- شکل رسم شده را ۱۸۰ درجه حول نقطه O دوران دهید و سپس شکل حاصل را نسبت به خط d قرینه کنید.

۱۲- هر شکل با یک تبدیل، به شکل بعدی تبدیل شده است. روی هر فلش نوع تبدیل (انتقال، تقارن یا دوران) انجام شده را بنویسید.

A $\xrightarrow{\text{.....}}$ B $\xrightarrow{\text{.....}}$ C $\xrightarrow{\text{.....}}$ D $\xrightarrow{\text{.....}}$ E $\xrightarrow{\text{.....}}$ F $\xrightarrow{\text{.....}}$ G $\xrightarrow{\text{.....}}$ H.

ب) آیا شکل A با شکل H مساوی است؟ چرا؟

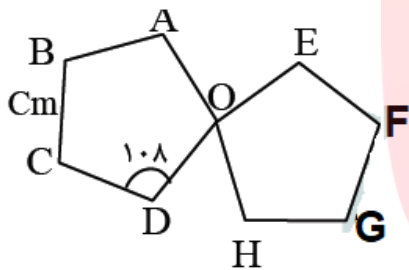
۱۳- نتیجه‌ی حاصل از رابطه‌های زیر را بنویسید.

ا)
$$\left. \begin{array}{l} \overline{MD} = \overline{EQ} \\ \overline{EQ} = \overline{AB} \end{array} \right\} \Rightarrow \dots\dots\dots$$

ب)
$$\left. \begin{array}{l} \overline{AB} > \overline{CD} \\ \overline{CD} = \overline{DE} \end{array} \right\} \Rightarrow \dots\dots\dots$$

ج)
$$\left. \begin{array}{l} \hat{1} + \hat{2} = 180^\circ \\ \hat{2} + \hat{3} = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \dots\dots\dots$$

۱۴- پنج ضلعی‌های زیر منتظم و هم نهشت هستند. تساوی‌های زیر را کامل کنید.

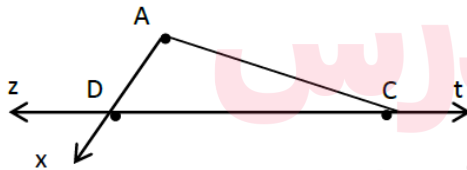
$\overline{AB} = \dots\dots\dots \text{ cm}$

$\hat{A} = \dots\dots\dots$ درجه

$\overline{EF} = \dots\dots\dots \text{ cm}$

$\angle EOH = \dots\dots\dots$ درجه

۱۵- با توجه به شکل مقابل:

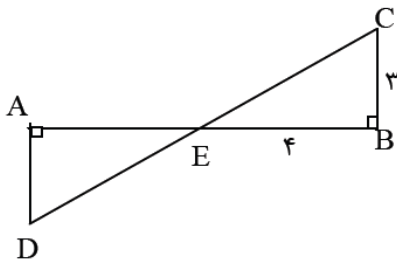

الف) نام دو پاره خط را بنویسید.

ب) نام دو نیم خط را بنویسید.

ج) نام زاویه A را با سه حرف بنویسید.

۱۶- اگر $\triangle AED \cong \triangle EBC$ و محیط مثلث AED برابر با ۱۲ باشد اندازه ضلع EC را به دست آورید.

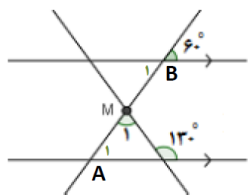

سوال پایزه دار

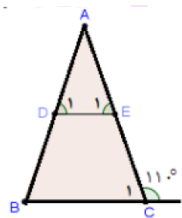
۱۷- با توجه به شکل ها زاویه های خواسته شده را بدست آورید.

$\hat{A} = \dots$

$\hat{M}_1 =$

$\hat{D} =$

$\hat{E} =$

$\hat{C} =$

در این شکل دو خط DE و BC موازی هستند

مای درسی
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir